

[Damsgaard.]

uddannet som Brandmand, men man kan ikke stille tvungne Undervisningsregler op paa den Maade. Man hævder som Forsvar for den obligatoriske Undervisning og for, at de unge skal have den Undervisning, før de begynder paa Sømandslivet, at det vil blive saa besværligt at undervise dem bagefter, fordi de er i forskellig Alder. Ja, man kender dog fra saa mange Former for Undervisning, at Holdet er af forskellig Alder, og Undervisningen kan saa udmærket gennemføres trods den Omstændighed.

Ministeren hævdede, at man skulde gøre Sømandserhvervet til et virkelig faglært Fag. Jeg synes, det er ganske at overvurdere Betydningen af et saadant 3 Maaneders Kursus at sige, at Eleverne derved bliver faglært. Det bliver de i deres Arbejde, dette her kan kun hjælpe en Smule til. Jeg vil haabe, at vi kan naa til det Resultat, at de unge først skal prøve Søen, først skal prøve deres Arbejde, saa faar de langt mere ud af den teoretiske Undervisning paa en Skole, og saa er der en hel Del, som ikke har den Undervisning behov, som slet ikke søger Skolerne, og saa kan vi deraf udlede, at der ikke er Brug for saa megen Skoleplads og saa store Udgifter.

Det ærede Medlem Hr. Qvist Hansen fastholdt i sin Forherligelse af den tvungne Undervisning, at der overhovedet ingen Mening var i en Undervisning, hvis ikke den var tvungen, og det ærede Medlem føjede til, at de kom først frivilligt, naar de var ældre. Ja, det er netop derfor, de ogsaa først skal ud paa Søen, saa at de har nogen Erfaring og faar Lyst til at udvide deres Kundskaber og Viden om deres Fag.

Det ærede Medlem Hr. Qvist Hansen og ogsaa det ærede Medlem Hr. Alfred Jensen mente, at Skibsfartserhvervet sagtens kunde betale, og at det egentlig burde betale noget mere. Ja, det kan det maaske nok; men at Staten dikterer, at nu skal der rejses Skoler, og at nu skal Erhvervet betale, synes jeg er en noget haardhændet Maade at gaa frem paa. Jeg ved, at Rederierne er meget interesserede i denne Sømandsuddannelse og sikkert ogsaa økonomisk vil være meget large, men jeg synes ikke, man paa Forhaand kan staa op her paa Talerstolen og sige: nu dekretterer vi, at der skal oprettes 6 Skoler; I skal betale Udgifterne og endda hensætte nogle Stipendier til Raadighed for de Elever, der vil gaa paa Skolen. Lad os ikke gøre det hele saa tvungent igen, som man ogsaa med Hensyn til det økonomiske prøver at stille det op. Jeg synes det er helt forkert.

Alfred Jensen: Jeg er noget beroliget ved den Oplysning, Handelsministeren gav, at det ikke drejede sig om Børneværnsbørn. Men saa spørger jeg mig selv: Hvad er der saa egentlig Tale om, naar der snakkes om uheldige og uegnede Elementer? Ministeren talte noget om unge eventyrlystne Mænd. Kan der være noget til Hinder for, at en eventyrlysten ung Mand kan udvikle sig til at blive en glimrende Sømand? Nej, jeg tror, der trænges til en mere grundig Undersøgelse af, hvad det er, det drejer sig om, og hvis ikke der kan gives en bedre Begrundelse end den, der er givet her, synes jeg, man maa lade det Punkt falde. Det kan ikke være rimeligt, at der foregaar en saadan Sondring, som jeg forestiller mig der er Tale om.

Saa vil jeg i denne Forbindelse gerne sige til det ærede Medlem Hr. Qvist Hansen, at jeg ikke har talt om ubrugelige og udelige unge Mennesker, nej, jeg har talt om de unge Mennesker, der har været saa uheldige at komme under Børneværnet, og jeg har paavist, hvor vanskeligt det kan være for saadanne senere hen i Livet at klare sig, og at det er urimeligt, at Samfundet offerer Penge paa Opdragelse af saadanne unge Mennesker for bagefter at lukke Døren for dem. Jeg tror ikke, det ærede Medlem har gennemtænkt, hvad han sagde, for saadanne unge Mennesker maa have lige saa rimelig Adgang til at blive uddannet til Varetagelse af en Stilling i Søfarten som alle andre Steder i Samfundet.

Saa var der Problemet om, hvorvidt Skolegangen skulde finde Sted før den første Udmønstring. Jeg forstaar nu, at der er almindelig Betænkelighed ved en saadan 3 Maaneders Skole, før de unge Mennesker overhovedet har været til Søs. Jeg synes, at den Indvending, der er rejst imod at lade dem komme til Søs først, at unge Mennesker kan komme paa Langfart, ikke vejer til, det er dog ikke givet, at det sker. Og dernæst, naar vi paatænker at lave en Lov, hvorefter man forbyder Udmønstring første Gang forinden det 3 Maaneders Kursus, kan man vel ogsaa bestemme, hvis man endelig vil den Vej, at ingen, der ikke har haft et saadant 3 Maaneders Kursus, kan mønstres ud paa Langfart. Det vilde jeg dog tro var muligt. De Ting synes jeg man bør tage med i Overvejelserne i Udvalget.

Lader det sig ikke gøre, bør man tage Problemet om en obligatorisk Skole op til Overvejelse, men paa et andet Grundlag. Jeg maa altsaa efter de Oplysninger, der er givet her, og de Betænkeligheder, der er fremsat af Ministeren, være mere forbeholden, end jeg var i mit første Indlæg.